

ACTIEPLAN VAN HET KADERAKKOORD AUTOBUS- EN AUTOCARDIENSTEN

Vooraf

Overeenkomstig het sectorale kaderakkoord (KA) dat op 24 mei 2019 tussen de Brusselse gewestelijke overheden en de sociale partners van het paritair subcomité 140.01 (sector van de private autobus- en autocarbedrijven) werd ondertekend, omvat het actieplan:

- 1) De implementeringsfases van het kaderakkoord
- 2) De opdrachten en acties die gedurende de looptijd van het kaderakkoord moeten worden uitgevoerd:
 - A. Opdrachten en acties in verband met beroepsopleiding en erkenning van competenties
 - B. Opdrachten en acties in verband met tewerkstelling
 - C. Opdrachten en acties in verband met onderwijs
 - D. Opdrachten en acties in verband met de sectoranalyse
 - E. Transversale opdrachten en acties

1. Implementeringsfases van het kaderakkoord

Het kaderakkoord werd op 24 mei 2019 gesloten. Dit kaderakkoord wordt met het onderhavige actieplan aangevuld.

Een jaarlijkse evaluatie van het kaderakkoord zal worden voorzien om – voornamelijk – na te gaan of de acties uit het actieplan werden uitgevoerd. De Dienst Sectorale facilitatie (Brupartners) zal daartoe een begeleidingscomité organiseren.

Er wordt eveneens een externe evaluatie voorzien: deze zal minstens gebaseerd zijn op de jaarlijkse verslagen van de OTP.

2. Opdrachten en acties

- A. Opdrachten en acties in verband met beroepsopleiding en erkenning van competenties

Twee **doelgroepen** – werkzoekenden en werknemers - zijn hierbij betrokken.

Opleiding is een fundamenteel element om tewerkstelling in de sector te verbeteren.

De volgende **acties** zijn voorzien:

- Beroepsopleiding voor werkzoekenden

Het doel is om meer werkzoekenden via beroepsopleidingen in te schakelen in beroepen in de sector.

- In eerste instantie blijft de beroepsopleiding via Bruxelles Formation met ondersteuning van de sector het belangrijkste kanaal voor de opleiding van nieuwe chauffeurs. De OTP neemt deze opdracht op zich van zodra deze helemaal operationeel is.

- De sector heeft een landingsplatform www.bechauffeur.be ontwikkeld. Dit is een neutraal platform waarop personen die geïnteresseerd zijn in het beroep van autobus/autocarchauffeur zich kunnen aanmelden. Dit platform is reeds actief en ontvangt heel wat interesse van werkzoekenden uit de Brusselse regio. De sector wil dit platform actief inzetten bij de zoektocht naar kandidaten en de begeleiding naar een duurzame job in de sector. Actiris en het Beroepenpunt/Cité des Métiers promoten dit platform actief bij kandidaten, evenals de OTP Logisticity.brussels en de sector die het actief promoten naar bedrijven toe.

- Op basis van een onderzoek naar het aantal potentiële kandidaten en het aantal vacatures waarvoor de OTP samenwerkt met view.brussels, moet onderzocht worden welke opleidingskanalen ter beschikking staan en welk opleidingskanaal het meest geschikt is voor de kandidaat.

- Gezien de vergrijzing zal de vervangingsvraag toenemen de volgende jaren. Er dient onderzocht hoe extra opleidingscapaciteit kan gecreëerd worden. Hierbij zal ook onderzocht worden of alternatieve kanalen kunnen bijdragen tot de verhoging van de opleidingscapaciteit, waarbij een element zoals werkplekleren ook een onderdeel kan vormen (zie ook onder punt hieronder “optimalisering van de middelen”). Ook het aanbieden van kortere opleidingsmodules is een mogelijkheid, onder meer door het theoretisch gedeelte van de opleiding aan te bieden via e-learning, zeker aan werkzoekenden die door hun competenties, attitude en individuele situatie in staat zijn om zich op deze manier bij te scholen. Dit draagt meteen bij tot de digitale geletterdheid van de kandidaten.

Bij een gelijk aanbod aan vacatures, streeft de OTP naar een verhoging van haar opleidingscapaciteit van 1/3 naar 1/2 van de markt.

- Logisticity.brussels zal in nauwe samenwerking met de FCBO permanente opleidingen voorzien voor werkzoekenden die een rijbewijs D en beroepsvaardigheden hebben, en die opnieuw als professionele bestuurder in de sector willen werken. Binnen de opleiding is er speciale aandacht voor de principes van ecodriving.

- Logisticity.brussels organiseert eveneens opleidingen voor het beroep van mechanicus, rekening houdend met de vraag van de arbeidsmarkt, en gaat hiervoor elke relevante samenwerking met andere opleidingsverstrekkers aan.

Piloot: OTP

Partners: Sociaal fonds, FCBO, Beroepenpunt/Cité des Métiers, consultants Actiris, view.brussels,...

Doelgroep: werkzoekenden

- Bevordering en ontwikkeling van het gebruik van (publieke en sectorale) certificaties door de sector.

De OTP draagt samen met de certificerende instellingen en de instrumenten tot regulering van de certificaties (zoals de SFMQ en het CVDC langs Franstalige kant) bij tot de ontwikkeling, evaluatie en de aanpassing van de sectorale beroepsprofielen.

Het Sociaal Fonds waakt in dit kader over de harmonisering van deze certificaties in alle gewesten en over de conforme organisatie ervan.

Piloot: OTP

Partners: sector, Consortium de Validation des Compétences, SFMQ, VDAB, Actiris,...

Doelgroep: werknemers, werkzoekenden

- De mogelijkheid bestuderen om een systeem van « erkenning van competenties » of van erkenning van beroepskwalificaties te ontwikkelen, rekening houdend met reeds bestaande systemen ontwikkeld in de sector zoals het ProPass-platform.

Piloot: OTP

Partners: Consortium de Validation des Compétences, Ahovoks, Sociaal Fonds,...

Doelgroep: werkzoekenden, gericht op de profielen van buschauffeur en autocarchauffeur en op mecaniciens.

- Ontwikkeling van innovatieve opleidingen voor werknemers

- De bevoegdheid van de Europese verplichting van vakbekwaamheid van de chauffeur zal vanaf 2021 volledig toevertrouwd worden aan de gewesten. Via de OTP en FCBO wil de sector zijn expertise en kennis delen met het gewest om een doeltreffende en waardevolle inhoud te geven aan deze opleiding. Hierbij kan de OTP ook de studie gebruiken die momenteel door het Instituut voor de autoCar en de autoBus wordt uitgevoerd naar de impact van de opleidingen vakbekwaamheid (code 95) op de werkvloer.

- De OTP zal de evolutie van de (vereiste) competenties opvolgen en in overleg met de sector nagaan hoe die evolutie de ontwikkeling van nieuwe beroeps- en opleidingsprofielen noodzakelijk maakt. Deze aanpassingen zullen een impact hebben op de opleidingstrajecten. Het gaat dan bijvoorbeeld over de principes van ecodriving.

- Tegelijk volgt de OTP de nieuwste ontwikkelingen in de opleidingsmethoden en opleidingstools op. Hierbij wordt ook aandacht geschonken aan de toepassing van technologische opleidingstools in bestaande opleidingen, zoals blended learning, e-learning,...

Piloot: de sector

Partners: OTP, Consortium de Validation des Compétences, SFMQ, VDAB, Actiris,...

Doelgroep: werknemers

- Beroepsomscholing van werknemers

Bij beroepsomscholing wordt voor elke werknemer rekening gehouden met de competenties die deze al heeft en met de competenties die moeten worden verworven, om zo het vormingstraject te kunnen bepalen dat het best aangepast is.

Piloot: OTP

Partners: FCBO,...

Doelgroep: werknemers van de sector, werkzoekenden en werknemers van buiten de sector die zich wensen om te scholen

- Het stelsel van het betaald educatief verlof promoten ten aanzien van de werknemers van de sector

Piloot: OTP

Partners: sector

Doelgroep: bedrijven, werknemers van de sector

- Optimalisering van de middelen en organisatie van acties op het gebied van tewerkstelling en opleiding die door de OTP worden gedragen

- Ondersteuning van de bevordering, ontwikkeling, opvolging en omkadering van de voorzieningen voor bedrijfsstages, en meer in het bijzonder voor alternerende opleidingen (leren op de werkvloer). Het doel is de verhoging van het aantal contracten voor alternerende opleidingen voor beroepen in de sector.
- Stagevoogden en -begeleiders beter vormen door middel van een opleiding peter/meter.
- Ervoor zorgen dat het opleidingsaanbod beter aan de acties van het Sociaal Fonds wordt aangepast, op basis van de beroepsprofielen die samen met de sector worden uitgewerkt.
- Er wordt een FPIe/IBO ontwikkeld door enerzijds Bruxelles Formation en anderzijds VDAB, telkens in samenwerking met de sector.
- De OTP stemt haar acties af op die van het Sociaal Fonds, en op basis van de beroepsprofielen die in samenwerking met het Sociaal Fonds werden uitgewerkt.

Piloot: OTP

Partners: sector,...

Doelgroep: stagiairs, bedrijven

- Aandacht voor taalopleiding

De OTP ondersteunt kandidaten maximaal in het begeleiden naar een bestaande taalopleiding, om op die manier hun doorstroom binnen een opleidingstraject of uitstroom naar een job te vergemakkelijken.

In haar samenwerking met opleidingsverstrekkers, streeft de OTP ernaar om taalopleiding beter af te stemmen op de realiteit van de werkvloer.

Piloot: OTP

Partners: opleidingsinstellingen/-operatoren,...

Doelgroep: werknemers, werkzoekenden. Voor profielen van autobus- en autocarchauffeur.

- De terbeschikkingstelling van uitrustingen voor voortgezette opleidingen

Dit heeft met name betrekking op de voertuigen die het Sociaal Fonds en FCBO permanent ter beschikking stelt van de OTP in functie van de opleidingsnoden (kandidaten, opleiders) en de rijsimulatoren in Temse en Mornimont zolang deze ter beschikking staan en ook in functie van de opleidingscapaciteit. Hierbij worden de voertuigen en de simulatoren prioritair ingeschakeld voor de basisopleiding maar waar mogelijk worden ze ter beschikking gesteld voor andere opleidingen (onderwijs, voortgezette opleiding,...)

Piloot: OTP

Partners: sector,...

Doelgroep: werknemers, werkzoekenden, leraars, leerlingen, studenten

B. Opdrachten en acties in verband met tewerkstelling

De geplande **doelstellingen** en **acties** zijn de volgende:

- Betere afstemming van kandidaten en werkaanbiedingen (*matching*), met als doel meer Brusselaars tewerk te stellen in de sector.

Screening (positionering, interesses, motivatie) van kandidaten ontwikkelen om de koppeling (matching) met de arbeidsmarkt te verbeteren. Het doel is om te zorgen voor een betere inzetbaarheid en om een pool van geregistreerde en gekwalificeerde arbeidskrachten op te zetten en om zo op de vragen van de arbeidsmarkt te anticiperen.

Een samenwerking met en het gebruik van het platform www.bechauffeur.be dient deel uit te maken van deze acties.

Piloot: OTP

Partners: sector (bedrijven), Select Actiris, platform www.bechauffeur.be,...

Doelgroep: werkzoekenden

- Een communicatie door de OTP en de sector om bedrijven te stimuleren om hun werkaanbiedingen consequent aan Actiris te bezorgen en om actief samen te werken met Select Actiris (jobdating, jobbeurzen,...).

De OTP streeft ernaar om het aantal werkaanbiedingen dat bij Actiris wordt geplaatst, jaarlijks te verhogen met 5%.

Piloot: OTP

Partners: sector

Doelgroep: werkzoekenden, bedrijven

C. Opdrachten en acties in verband met onderwijs

- Op dit moment bestaat er geen link tussen de onderwijswereld en de autobus-/autocarsector.

Het zal nodig zijn om de mogelijkheden van samenwerking in de vorm van de realisatie van een opleidingsmogelijkheid voor het beroep van autobus- en autocarbestuurder te onderzoeken, dit voor de beide gemeenschappen. Elke intentie tot samenwerking tussen het onderwijs en de sector, wordt vastgelegd in een onderhandeld en ondertekend addendum, toegevoegd aan het Brussels sectoraal kaderakkoord. De onderhandeling over dergelijk addendum wordt onderhandeld in een sectoraal begeleidingscomité met de gemeenschapsregeringen.

Dergelijke samenwerkingen kunnen betrekking hebben op opleidingen in het dagonderwijs (beroepsonderwijs) of in het onderwijs voor volwassenenonderwijs. In eerste instantie lijkt een opleiding in het volwassenenonderwijs het meest haalbaar. Op langere termijn dient ook een opleiding in het beroepsonderwijs (dagonderwijs) onderzocht te worden. Hierbij is het nuttig om op lange termijn de betreffende onderwijsopleiding te toetsen op de haalbaarheid van de ontwikkeling en toepassing van het concept van dual leren.

Indien er samenwerkingen met het onderwijs worden geconcretiseerd, zullen deze opleidingen via de OTP aan de sectorale behoeften en competentieprofielen worden aangepast.

Piloot: OTP

Partners: sector, administratie Franstalig onderwijs, administratie Vlaams onderwijs, dienst sectorale facilitatie (Brupartners),...

Doelgroep: leerlingen in het secundair beroepsonderwijs, leerlingen in het volwassenenonderwijs

- Samenwerking met opleidingsinstanties op het vlak van de opleiding mecaniciens zwaar vervoer

Er dient onderzocht te worden in welke mate de competenties voor mecaniciens autobus-autocar kunnen geïntegreerd worden in bestaande onderwijsopleidingen voor mecaniciens zwaar vervoer. Ook hier dient nagegaan in welke mate deze competenties in een systeem van dual leren kunnen aangeleerd worden.

Piloot: OTP

Partners: sector, administratie Franstalig onderwijs, administratie Vlaams onderwijs

Doelgroep: leerlingen in het secundair beroepsonderwijs, leerlingen in het volwassenenonderwijs

D. Opdrachten en acties in verband met de sectoranalyse

- Analyse van de sector: om ervoor te zorgen dat de sector en de overheidsinstanties een goede kennis en begrip van de sector zouden kunnen verwerven, zal de OTP worden belast met de uitvoering van de sectoranalyse van de autobus-/autocarsector. Deze analyse omvat onder meer:
 - de sociaaleconomische monitoring van de sector, met inbegrip van innovatie en sectorale/domeinspecifieke competitiviteit;
 - de evolutie van de werkgelegenheid, met inbegrip van de aspecten inzake gelijkheid en non-discriminatie en met aandacht voor het belang van de verschillende risicogroepen;
 - de – met name technologische – evolutie van de sector, van de beroepen en van de vereiste competenties;
 - knelpuntberoepen en het gebrek aan arbeidskrachten;
 - de competentienoden;
 - het aandeel van de KMO en van de startende ondernemingen in de sector;
 - de sectorale synergiën (mogelijkheden tot intersectorale samenwerking);
 - de evolutie van het aantal werkaanbiedingen die aan Actiris worden overgemaakt, de evolutie van de inschakelingspercentages op de arbeidsmarkt na een beroepsopleiding, de evolutie van het aantal stages, enz.

De gegevens afkomstig van de sector, Bruxelles Formation, Actiris en VDAB worden verzameld en doorgegeven op een manier die eenvormig is voor de verschillende sectoren van deze OTP.

Piloot: OTP

Partners: view.brussels, perspective.brussels, Instituut voor AutoCar en AutoBus,...

Doelgroep: werkgevers, werknemers, werkzoekenden, leerlingen

- Overleg: ter versterking van de analyse-opdracht zal (minstens om de twee jaar) een overleg worden georganiseerd om te anticiperen op de sectorale behoeften op het gebied van tewerkstelling, competentieprofielen, arbeidsorganisatie en de daaruit voortvloeiende behoeften op het gebied van beroepsopleiding, erkenning van competenties en/of kwalificerend onderwijs.

Dit overleg staat ten dienste van de opleiding- en tewerkstellingsinstellingen ter ondersteuning van hun regieopdracht, en zal het met name mogelijk maken om bij te dragen aan het bepalen van de relevantie van het opstarten van nieuwe opleidingen en/of het actualiseren van bestaande opleidingen.

Piloot: OTP

Partners: view.brussels,...

Doelgroep: werkgevers, werknemers, werkzoekenden, leerlingen

E. Transversale opdrachten en acties

Naast de verschillende acties op het gebied van tewerkstelling, opleiding en onderwijs dienen er een aantal acties op een transversale wijze te worden gevoerd. Deze acties moeten dus betrekking hebben op de sector in zijn geheel en moeten in het kader van de algehele sectorale benadering worden gevoerd.

Deze **acties** hebben met name betrekking op de volgende aspecten:

- **Ontwikkeling van het ondernemerschap in de sector.**

De bevoegdheid van de Europese verplichting van professionele bekwaamheid van de ondernemer (toegang tot het beroep) verschoof van de federale overheid naar de gewesten.

Bij de overheveling van deze bevoegdheid, en de ontwikkeling van een Brussels gewestelijk reglementair kader, werkt het Brussels Gewest nauw samen met het Instituut voor de autoCar en de autoBus (ICB), zoals dit het geval is vandaag op het federaal niveau waarbij dit instituut de intellectuele input verzorgt voor de opleidingen zodat deze een meerwaarde garanderen voor de ondernemer.

Van zodra het gewest de bevoegdheid voor de beroepsbekwaamheid heeft overgenomen, onderzoekt de OTP (binnen het kader van de gewestelijke regelgeving en de vereisten aan ondernemers in de sector) de mogelijkheid tot ontwikkeling van een KMO-opleiding.

Piloot: Brussels Gewest (Staatssecretaris bevoegd voor economische transitie)

Partners: ICB, OTP, SFPME, Syntra,...

Doelgroep: ondernemingen

- **Economische ontwikkeling**

De sectorale directie van de OTP is er mee belast om aan Brupartners alle reglementaire (fiscale, milieukundige, betreffende opleiding en rijopleiding,...) en administratieve verplichtingen mee te delen die te zijner kennis worden gebracht en hinderpalen zouden kunnen vormen voor de economische ontwikkeling, het creëren van werkgelegenheid en van technologische evoluties.

Hij moet echter eveneens wijzen op de kansen die de ontwikkeling van de sector in het Brussels gewest mogelijk zouden kunnen maken. De OTP zal samen met de sector de nieuwe competenties identificeren die gepaard gaan met technologische en ecologische ontwikkelingen. Het bekomen van deze competenties dient vertaald te worden naar de bestaande opleidingen.

Piloot: OTP

Partners: Brupartners

Doelgroep: bedrijven

- Ondersteuning voor de bedrijven bij de uitbouw van een professioneel HR-beleid

Acties waarbij tools worden ontwikkeld voor bedrijven die hun HR-beleid professioneel willen uitwerken. Hierbij wordt gedacht aan templates/tools op het vlak van algemene preventie en bescherming op het werk, onthaalbeleid, levenslang leren, rekruteringsbeleid, opleiding, checklist voor kwalitatieve werkplekken. Vervolgens dienen deze tools gepromoot te worden bij de bedrijven. Hiermee kan mee bijgedragen worden tot de realisatie op het vlak van werkbaar werk.

Piloot: sector

Partners: andere sociale fondsen

Doelgroep: ondernemingen

- Promotie van diversiteit en bestrijding van discriminatie op het werk en bij aanwerving

Acties ter bevordering van diversiteit ontwikkelen (ontwikkeling en bevordering van een diversiteits- en non-discriminatieplan) in de sector. Zonder enige doelgroep uit het oog te verliezen, zijn de prioritaire doelgroepen de volgende:

- Jongeren;
- +/-50-jarigen;
- Anderstaligen;
- Vrouwen.

Er wordt een diversiteits- en anti-discriminatieplan opgesteld in samenwerking met Actiris Inclusive (Dienst Diversiteit).

De sector promoot Actiris Inclusive bij haar bedrijven, en informeert de bedrijven over de verscheidenen voordelen (ook financieel) van het opstellen van een diversiteitsplan.

Piloot: sector

Partners: Actiris Inclusive (Dienst diversiteit),...

Doelgroep: ondernemingen (werkgevers en werknemers), klanten

- Interregionale mobiliteit

Heel wat ondernemingen in de sector zijn gelokaliseerd in de rand rond Brussel. Het gaat hier om duurzame tewerkstellingsplaatsen. Deze bieden heel wat opportuniteiten voor de Brusselse werkzoekenden en tegelijk zouden deze ondernemingen moeten kunnen genieten van het potentieel aan arbeidskrachten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarom dienen er acties te worden gevoerd om de interregionale mobiliteit van werkzoekenden te bevorderen. Met name werkzoekenden die door deze interregionale mobiliteit zouden kunnen worden gehinderd, moeten worden ondersteund. Concreet zullen de volgende voorzieningen worden ingesteld:

- Jobs promoten bij werkzoekenden in alle gewesten, rekening houdend met hun mobiliteit;

- Instrumenten ter beschikking stellen van ondernemingen, zodat deze op een eenvormige wijze over hun vacatures zouden kunnen communiceren;
- Begeleiden van werkzoekenden naar een baan in het Brussels gewest of daarbuiten.
- Een doorgedreven ondersteuning op het gebied van talenkennis. Vooral de kennis van het Nederlands vormt een troef voor werkzoekenden uit het Brussels Gewest.

Piloot: OTP

Partners: sector, Actiris, VDAB, Forem

Doelgroep: ondernemingen, werkzoekenden

- Communicatie over de acties naar de ondernemingen van de sector toe

Daartoe zal rekening worden gehouden met de verschillende bedrijfsprofielen in de sector (KMO's, starters, ...). Men zal zich immers aan de verschillende bedrijfsprofielen moeten aanpassen om op een adequate en gecoördineerde manier te kunnen communiceren. Er zullen dus concrete acties worden gevoerd. De acties kunnen worden voorgesteld op de website en toegelicht door de sectorconsulent van het Sociaal Fonds o.a. via bedrijfsbezoeken.

Via lerende netwerken rond bepaalde thema's en mogelijk in samenwerking met andere sectoren vertegenwoordigd in de OTP, kunnen acties verder worden gecommuniceerd naar de bedrijven.

Piloot: OTP, sector

Partners: bedrijven

Doelgroep: ondernemingen

- Het promoten van de beroepen en de beroepsoriëntatie

Deze actie omhelst o.a. het ontwikkelen en verspreiden van beroepenfilms alsook de organisatie van infosessies enerzijds gericht naar werkzoekenden zelf en anderzijds naar professionele organisaties die actief zijn op het vlak van beroepsoriëntatie van werkzoekenden.

Het sectoraal Sociaal Fonds zal deze acties ondersteunen.

Piloot: OTP, Sociaal Fonds

Partners: Beroepenpunt

Doelgroep: werkzoekenden
